

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH AZIRLIGI
RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN RUHIY SALOMATLIK
ILMIY-AMALIY TIBBIYOT MARKAZI**

**“NIKOTINGA QARAMLIK” NOZOLOGIYASI BO'YICHA DIAGNOSTIKA VA DAVOLASH
MILLIY KLINIK PROTOKOLI (TAMAKI CHEKISHDAN VOZ KECHISH)**

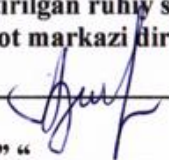
TOSHKENT – 2025

«TASDIQLAYMAN»

Respublika ixtisoslashtirilgan ruhiy salomatlik
ilmiy-amaliy tibbiyot markazi direktori

Z. Ashurov

2025 yil “

” “

**“NIKOTINGA QARAMLIK” NOZOLOGIYASI BO‘YICHA DIAGNOSTIKA VA DAVOLASH
MILLIY KLINIK PROTOKOLI (TAMAKI CHEKISHDAN VOZ KECISH)**

TOSHKENT – 2025

**“NIKOTINGA QARAMLIK” NOZOLOGIYASI BO‘YICHA DIAGNOSTIKA VA DAVOLASH
MILLIY KLINIK PROTOKOLI (TAMAKI CHEKISHDAN VOZ KECHISH)**

Milliy klinik standart nozologiyasining nomi (kodi), tashxislash va davolashga jalb etiladigan mutaxassislar nomi

XKT-10/11 bo‘yicha kodlanishi	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo‘yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo‘yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
XKT-10 bo‘yicha kodlanishi					
Z87.891 Z72.0 O99.33 T65.2 F17. F17.0 F17.1 F17.2 F17.3	Anamnezda tamakiga qaramlik Tamaki iste‘mol qilish Homiladorlik davrida, tug‘ruq vaqtida va tug‘ruqdan keyin tamaki iste‘mol qilish Nikotinning zaharli ta‘siri Tamaki iste‘moli sababli yuzaga kelgan ruhiyat va hulq-atvor buzilishlari Tamaki chekish sababli yuzaga kelgan ruhiyat va hulq-atvor buzilishlari. O‘tkir zaharlanish. Tamaki chekish sababli yuzaga kelgan ruhiyat va hulq-atvor buzilishlari. Zararli tamaki iste‘moli. Tamaki chekish sababli yuzaga kelgan ruhiyat va hulq-atvor buzilishlari. Qaramlik sindromi. Tamaki chekish sababli yuzaga kelgan ruhiyat va hulq-atvor buzilishlari. Abstinent holat. https://icd.who.int/browse10/2010/en#	Oilaviy vrach			
XKT-11 bo‘yicha kodlanishi					
QE12 QE13 QC4Y 06 6C4A 6C4A.0 ▷6C4A.1	Nikotinni zararli iste‘mol qilish Tamaki iste‘mol qilish Anamnezda cog‘liq bilan bog‘liq boshqa muammolarning mavjudligi. Anamnezda tamaki iste‘mol qilishning mavjudligi Ruhiy faol moddalar iste‘mol qilish bilan bog‘liq ruhiyat va hulq-atvor buzilishlari Nikotin chekish sababli buzilishlar Nikotinni chekish epizodi zararli oqibatlari bilan Nikotinni zararli chekish	Oilaviy vrach Narkolog Psixolog	Pulmonolog Terapevt Nevropatolog Kardiolog Stomatolog Onkolog Gastroenterolog Endokrinolog Dermatolog		

▽6C4A.2	Nikotinga qaramlik				
6C4A.20	Nikotinga qaramlik, xozirgi kunda chekish				
6C4A.21	Nikotinga qaramlik, erta to‘liq remissiya				
6C4A.22	Nikotinga qaramlik, barqaror qisman remissiya				
6C4A.23	Nikotinga qaramlik, barqaror to‘liq remissiya				
6C4A.2Z	Nikotinga qaramlik, aniqlanmagan				
6C4A.3	Nikotindan zaharlanish				
6C4A.4	Bekor qilish sindromi				
6C4A.Y	Nikotin chekish bilan bog‘liq boshqa aniqlangan buzilishlar https://icd.who.int/browse11/lm/en#/http%253a%252f%252fid.who.int%252fid%252fentity%252f268445189				

**“NIKOTINGA QARAMLIK” NOZOLOGIYASI (TAMAKI CHEKISHDAN VOZ KECHISH) BO‘YICHA
DIAGNOSTIKA, DAVOLASH TADBIRLARI**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					Xizmat ko‘rsatish yoki tekshiruvni o‘tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Qisqa maslahat (3-5 min)	Oilaviy vrach Amaliyotchi hamshir a					1 va undan ko‘p 1 va undan ko‘p	Har murojaat qilganda 4-12 hafta
	2. Nikotin o‘rnini bosuvchi terapiya	Semeyn by vrach	Narkol og				2 va undan ko‘p	
	3. Kognitiv-xulq-atvor qo‘llab-quvvatlash (terapiya)		Psixol og				2 va undan ko‘p	
Ilova: Qisqa maslahatlar 3-5 minut davomida beriladi va o‘qitilgan o‘rta tibbiy xodimi yoki OSHP/OPning istalgan mutaxassisi tomonidan berilishi mumkin.								
Qo‘shimcha mutaxassis maslahati	1. Terapevt		+				1 yilda bir marta, yordam uchun pri murojaat qilganda	Ko‘rsatma bo‘yicha
	2. Kardiolog		+				1 yilda bir marta, yordam uchun pri murojaat qilganda	
	3. Pulmonolog		+				1 yilda bir marta, yordam uchun pri murojaat qilganda	
	4. Nevrapatolog		+				1 yilda bir marta, yordam uchun pri murojaat qilganda	
	5. LOR						Ko‘rsatma bo‘yicha	
	6. Okulist						Ko‘rsatma bo‘yicha	
	7. Xirurg						Ko‘rsatma bo‘yicha	

	8. Gastroenterolog						Ko'rsatma bo'yicha	
	9. Endokrinolog						Ko'rsatma bo'yicha	
	10. Dermatolog						Ko'rsatma bo'yicha	
	11. Stomatolog						Ko'rsatma bo'yicha	
Ilova: Agar bemorda boshqa yo'ldosh kasalliklar mavjud bo'lsa, u holda tegishli mutaxassislar tomonidan klinik ko'rsatmalarga muvofiq tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin.								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	Ambulatoriya sharoitida laborator tyestlar o'tkazish tavsiya etilmaydi.							
Ilova: Maxsus laboratoriya tekshiruvlari o'tkazishga zaruriyat yo'q. Tamaki chekish maqomi klinik mezonlar va maxsus testlar asosida baholanishi mumkin. Agar yo'ldosh kasalliklar mavjud bo'lsa, u holda tegishli nozologiya bo'yicha klinik tavsiyalarga muvofiq laboratoriya tekshiruvlari o'tkazilishi mumkin.								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	1. Pikfloumetriya	+	+				6 oyda bir marta	
	2. Spirometriya		+				1 yilda bir marta	
	3. Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining yurak-tomir kasalliklari xavfini baholash nomogramma	+	+				1 yilda bir marta	
Ilova: Ushbu asbob-uskunalar OSHP/OPda mavjud bo'lsa instrumental tekshiruvlar o'tkaziladi.								
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar								
Ilova: Bemorda yo'ldosh kasalliklar mavjud bo'lganda tegishli nozologiya bo'yicha klinik tavsiyalarga muvofiq hamda ushbu asbob-uskunalar KTMPda mavjud bo'lganda qo'shimcha instrumental tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin.								
*STATSIONAR DAVOLANISHGA KO'RSATMA: Zarurat yo'q.								

MEDIKAMENTOZ DAVO

Davolash tadbirlari (asosiy)		Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
1. Nikotin o'rnini bosuvchi terapiya Transdermal plastir	7 mg/24 soat, 14 mg/24 soat, 21 mg/24 soat.	+	+				7 mg 14 mg 21 mg	8 – 12 hafta
2. Vareniklin	0,5 mg, 1 mg tabletkalar: 1-3 kun – har kuni ertalab 0,5 mg; 4-7 kun – 0,5 mgdan kuniga ikki mahal; 8-kundan oxirigacha – 1 mgdan kuniga 2 mahal						0,5 mg - 1 mg	3-6 oy asta-sekin bekor qilish bilan
3. Sitizin	1,5 mg tabletkalar: 1-3 kunlari – har 2 soatda 1 ta tabletkadan (1,5 mg) (kuniga 6 tabletkagacha); 4-12 kunlari – har 2,5 soatda 1 ta tabletkadan (kuniga 5 tabletkaga); 13-16 kunlari – har 3 soatda 1 ta tabletkadan (kuniga 4 tabletkagacha) 17-20 kunlari – har 5 soatda 1 ta						Davolash boshida 9 mg dan boshlab va sxema bo'yicha davolash oxirida 1,5 mg gacha kamaytirish.	1 oy

	tabletkadan (kuniga 3 tabletkagacha); 21-25 kunlari – har 6-8 soatda 1 ta tabletkadan (kuniga 1-2 tabletkadan)							
Ilova: Davolash sxemasi (asosiy va qo‘shimcha preparatlarning turli kombinatsiyalari) klinik protokolda ko‘rsatilgan, kasallikning og‘irlik darajasi va ko‘rsatmalarga muvofiq qo‘llaniladi.								
Davolash tadbirlari (qo‘shimcha) Medikamentoz davo		Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		

DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Parhez stoli va uning davomiyligi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Talab etilmaydi					

DISPANSERIZATSIYA

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	O‘tkazilgan tadbirlarning minimal soni	Dispanser kuzatuvining muddati
	1. Oilaviy vrach	+		1 oyda bir marta	12 oy
	2. Narkolog		+	1 yilda 2-marta va undan ko‘p	12 oy
	3. Psixolog		+	1 yilda 2-marta va undan ko‘p	12 oy

Ilova: Kuzatuvlar soni yil davomida nikotinga qaramlikning og‘irlik darajasidan kelib chiqqan holda individual ravishda aniqlanadi..